№ 80. Peektdeen, 5. oktobrî. 1901.

Makfà,
Jelgawâ fanemot:
par gadu — 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu — 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — 60 „

Latweeschu Awises.

Makfà,
pa pastu peesuhtot:
par gadu — 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu — 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — 90 „

Isnahk diwreis nedelâ.

Redakzija un ekspedizija:
Jelgawâ, Kangihseru eelâ № 14.

80. gada-gahjums.

Sludinajumi makfà:
par sihku rakstu rindiņu 8 kap., preekschpusê 20 kap.

Greestàs Bakuna tabakas etikete „kugis № 8“. Schwizenta tabakas etikete „jahtneeks“.

Apstiprinatas no Tirdsneezibas un Ruhpneezibas Departamenta.

J. W. Gussew,

wisleelakà

Kreewijas Bakuna tabakas fabrika, Rigâ

(firma dibinata 1852. g.),

peedahwà sawus isstrahdajumus, kà: **lapu, greesto Bakunu** un it ihpaschi **Schwizentu,** kuri no wiseem par teizameem atsihti un 2 isstahdês ar **sudraba medaleem** apbalwoti, luhds god. smehketajus, pahrleezinatees no scho winas isstrahdajumu augstakà labuma.

Turklaht augschminetà fabrika tura par wajadsigu pasinot godatai publikai, ka winas etiketes „kugis Nr. 8“ un „jahtneeks“, pehz jaunajeem akzises waldes nosazijumeem, buhs turpmak, kà augschà redsams, daudz masakas par lihdzschinejam un tadehl fabrika luhds godajamos pirzejus greest wehribu, kà uz pamasinatam etiketem, tà ari uz firmu un dibinaschanas gadu.

„J. W. Gussew, Rigâ“

No 1. oktobra lihds gada beigàm

„Latweeschu Awises“ makfà: ar peesuhtischanu pa pastu **90** kap., Jelgawâ ekspedizijâ waj isdalamàs weetàs sanemot — **60** kap. Apstellejumus laipni luhdsam isdarit pee laika.

Ekspedizija.

Eeschehlojatees par teem!

No A. Ste-Jna.

(Beigums.)

Ne masumu zeeschanu dsihwneekeem darijuse siniba. Wisi fisiologiskee eksperimenti (mehginajumi) aprij tik daudz kustonu un ir tik moku pilni, ka tos neredsejuscham zilwekam gruhti preekschà stahditees un eedomatees. Anatomiskee kabineti wahrda pilnà sinà pahrwehrtuschees par dsihwneeku elli. Paskatatees, tur uz galda sem leeleem glahschu traukeem guk trusischi; weenam no wineem mugurà ahda nodihrata, ziteem pahrsahgeti galwas kausi, lai waretu labaki nowehrot smadsenu audumu sastahwu. Leelàs sahpês wini knapi kustina uspampuschàs mehlites, drusku pabola peetwihkuschàs azis un ketninas teem raujàs krampjôs aiz mokàm un sahpèm. Uz zita galda guk dsihws usschkehrsts sunis; wehders winam gareniski pahrschkelts, kahjas ar sikšnàm uz katru pusi atseetas; lai winsch nesmilkstetu, tad tam pahrgreesch balsenes muskulus un aisseen kaklu ar auklu. Puhlis jaunu zilweku noskatàs elposchanas un gremoschanas organu darbibà, kuru profesors, lihdz elkoneem rakdamees pa trihzoschàm dsihwneeka meesàm, isskaidro saweem studenteem. Wairak tamlihdsigu peemehru peewest buhtu leeki; jo tahdi mehginajumi tur teek simteem weenà gadà isdariti un zits par zitu neschehligaki. Beeschi ween dsihwneekus schahdà moku stahwokli atstahj wairak deenas, kamehr tad labdare-nahwe tos atpesti no neschehligà zilweka nageem.

Leelakais dsihwneeku sagreesejs (wiwisektors) bija Klods Bernars. Schauschalas pahrskreen pa kauleem, lasot, ko winsch wisu nawa isdarijis: lehnam uz uguni sunus zepinajis, lai nowehrotu temperaturu, kahdà dsihwneeki mirst; daudseem pahrgreesis dsihslas, isnehmis eekschas, kruhtis pahrschkehlis, smadsenes atdalijis, sirdis isgreesis, azis isnehmis, mugurkaulus salausijis u. t. t. Kajs dewa kakeem noriht 127 adatas, lai pahrleezinatos, zik no tàm iseet zauri un zik paleek eekschà. Uz wisàm schahdàm dsihwneeku zeeschanàm pehtneeks noskatàs aukstàm asinim, behrna sinkahribu un slepenu preeku.

Newar jau noleegt labumu, kas zekàs no tahdas sagreeschanas sinibas laukà, bet gruhti ir ari attaisnot jesuitu teizeenu, ka „noluhks attaisno lihdzekkus“. Simteem tahdu mehginajumu paeet bez kahdeem panahkumeem. Pats Klods Bernars tomehr sawa muhscha wakarà atsinis: „Muhsu rokas wehl tukschas, bet mutes pilnas jauku peesolijumu nahkotnei.“ Leelais Kreewu kirurgs Pirogows sawàs peesihmês raksta: „Trihsdesmit gadu atpakal katru lihdzeetibu pee dsihwneeku sagreeschanas es turreju par mukkigu raudulibu; bet tagad es neapnemos pat ne kloroformetu dsihwneeku sagraisit siniskà noluhkà.“

Kà sirgeem klahjàs kara laikà, par to kahds azuleezineeks nostahsta sekoscho: „Tuhkstoscheem sirgu guleja isgahsteem wehdereem, isdurtàm azim, pahrlaustàm kahjàm asinu dubkôs. Ziti no kara rateem sabraukti knapi wareja galwas pazilat, ziti skrehja kà ahrprahtigi pa laukeem projam, atmirgteem sobeem, isplehstàm azim. Winu waimanas katram zilwekam eet zaur sirdi. Daschi kà traki skrej pa lauku un asinis straumèm pluhst no meesas un sarnu gabali kriht ahrà is eekschàm . . . Plehsaji-putni bareem uskrita tà dsihweem, kà nedsihweem lopeem un steidsàs tos apriht. Eewainotos kareiwjus eet un uslasa; kas gahdàs par sirgeem? Tur nawa ne laika, ne zilweku. Pee apglabaschanas samet dsihwos ar nedsihweem kopà un steidsàs tik bedri aisbehrt.“*)

Par wisàm schitàm nezilwezibàm nawa ko brihnitees, jo no masàm deenàm jau mehs peerodam pee zeetsirdibas, isnihzinadami swehrus, putnus, siwis. Ziwilisazijas saule atspihd tikai kà neeziga lahpa uz zilwezes asins zeka. Ja pehz asins isleeschanas slahpst Turkeem un Tatareem, tad tas nawa brihnums, jo pehz winu religijas Deews ari esot tahds, kas atreebj lihdz septitam augumam. Bet ar ko lai mehs attaisnojam sawu zeetsirdibu, jo muhsu Deews tatschu pawehl pat eenaidneeku mihlet un mahza mums sawôs rakstôs mihlestibu, augstsirdibu un lihdzeetibu?

Newaram ari wis aisbildinatees, ka mums nebuhtu eedsimta lihdzeetiba, nè, waina ta, ka schis juhtas eeksch mums nomirst, kà uz akmena sehta labiba; ikdeenischkas ruhpes, sliktas preekschsihmes un nabadsiba israwè pehdejo lihdzeetibas sakniti no muhsu sirdim. Izglihtotako lauschu un skolu peenahkums ir — lihdzjuhtibas sehklu no jauna eekaisit un saudsejot isaudsinat.

Teiz, ka dsihwneeki no pascha Deewa doti zilwekam par kalpeem, un tad ari pehdejam esot teesiba tos nomaitat un mozit. Tahda ir meschonu waloda, newis diwdesmità gadu-simtena usskats. Tos laikus, kad upureja asinainus upurus, kristiga tiziba sen aisdsinuse; swehtà luhgschanà sazits: „muhsu deenischku maisi dod mums schodeen“, kà nepeezeeschamako usturas lihdzekli. Tikai rupjàm juhtàm zilweks tura lopus par lihdzeetibas un mihlestibas nezeenigeem; izglihtots un smalkjuhtigs zilweks redz winôs tahdus pat radijumus, kam teesiba uz schis semes wirsus dsihwot, tapat kà winam.

Paldees Deewam, pehdejôs gadôs labak eerihkotàs walstîs ronàs „lopu aissardsibas beedribas“, teek isrihkoti kongresi, sapulzes un pahrspreedumi par lopu un putnu aissardsibu no mozischanas un isnihdeschanas. Beedribàs eestahjàs leelako teesu eewehrojamas un augstaku stahwoschas personas, kà waldneeku namu lozekli, basnizu preekschstahwji, sinibu wihri, rakstneeki, mahkslineeki u. t. t. Wahzijà schinis beedribàs eestahjàs sewischki daudz mahzibas eestahschu direktoru un tautas skolotaju. Wahzeeschi sen greesa wehribu uz skolàm un skolotajeem, kà galwenakajeem mihlestibas un lihdzeetibas eeaudsinatajeem behrnôs. Mas par scho ideju teek muhsu skolàs runats, wehl masak ta dsihwê eewehrota. Weenigais gadijums, kad muhsu skolotaji runà par mihlestibu un lihdzeetibu uz putneem un lopineem, ja taî seemà gadàs lasamà grahmatà kahds schahda satura gabalinsch, un tas ir weenreiz pa gadu; ja behrns eet trihs seemas skolà un katru gadu usduràs uz weenu tahdu gabalinu, tad trihs reiz winam ir atgahdinats preeksch nahkoschà muhscha buht lihdzeetigam pret semakeem radijumeem. Nemeklesim gadijumus nedsihwàs grahmatàs, bet spirgtajà ikdeenischkà dsihwê.

Ari Kreewijà ir „lopu aissardsibas beedriba“ ar nodalàm daschadàs pilsehtàs, bet deemschehl winas darbibai nawa deesgan plaschas nosihmes, jo lihdzdalibneeku wehl koti maz un laudis neatsihst schahdu beedribu leelos nopelnus. Bet tatschu deenu no deenas winas darba lauks paplaschinàs, jo tàs labà karo basnizas representanti (peem. Kronschtates Jahnis), pedagogi, rakstneeki u. z.

Stahsta, ka leelais Kreewu prahtneeks un rakstneeks grahfs Lews Tolstojs daudzreiz nogreeschotees no trotuara uz eelas un ilgi noskatotees kahda fuhrmana sirgam azîs un glaudot un mihlinot to kà masu behrnu. Wina leelà lihdzeetiba un mihlestiba uz dsihwneekeem eet pat tik tahlu, ka tas atsazijees jau sen gadus no wisadeem gałas un tauku ehdeeneem. Nesen miruschee rakstneeki Leeskows un Grigorowitschs bija Tolstoja peekriteji.

Zeresim, ka reiz likums un waldiba nems dsihwneekus wairak sawà apsardzibà. Uz sawu teesibu aisstahweschanu zilweks prot izdomat wisadus likumus un noteikumus, bet ar dsihwneeku teesibàm lai katrs rihkojàs kà patihk! Pliku nabagu, kas sala laikà nosog otram pahri wezu zimbu iz kastenes, mehs eesuhdzam par eelauschanos sahdzibas noluhkà, kur tad winu wehlak sposcheem sobeneem nowed uz zeetumu; bet neprahti, kas izsit sirgam azi waj pahrlausch kahju — tikai labi islamajam; ja ari teek sodits, tad tà, kà wehrsim kad ar knipi ussit pa muguru.

Mehs dsihwojam jaunà gadu simtenî. Jaunas dsihwes, jaunu zenteenu saulite uslehkuse; wina peenemàs leelumà un spihdès sinatnês, mahkslà, tautas izglihtibà wehl gaischaki, nekà lihdzschim; bet waj drihkstam zeret, ka semes tautas reiz tatschu pilnigi peesawinasees mihlestibas, schehlsirdibas un lihdzeetibas idealus un zentisees wisu to usturet un pabalstit, kas nekauj pasaulei eet bojà, bet weizina spirgto dsihwibu? Zeresim — gaidisim.

*) „Нива“, 1901 г. № 3. стр. 588.

Basniza un skola.

Par spiritismu.

No R. K.

Waj Deews ir jeb waj Deewa naw, to ar prahta jehdzeenu lihdzekkeem, ar filosofiju waj ar logiku neweenam zilwekam newar peerahdit. Jo peenemt prahtigu peerahdijumu, ka wajaga buht wisuspehzigam, wisuwalditajam garam, tas neatkarajàs no prahta spehka waj nespehzibas, bet no zilweka gribeschanas. Pret prahtigu peerahdijumu jau newar buht, ka esmu pahrleezinats: „Kà katrs nams no kautkahda zilweka top ustaisits, tapat ari wisa schis pasaules ehka“ (Ebrej. 3, 4.). Jo ikdeenischkigi peedsihwojumi to peerahda, ka katrai leetai ir saws zehlons. Tapat ari prahtigam wihram nebuhs preti, ja winsch, ispehtidams schis pasaules leetas un wisur atrasdams likumus, pehz kureem wiss noteekàs un wiss ar gudribu sastahdits, sahk jautat: kur tad scho likumu dewejs un kursch scho gudribas upju un straumes awots? Jo tad winam saka, kà toreiz Pahwils Atenes pilsehtà wissmalkakà gudribà ismahziteem Greekeem: „ir weens pats Deews, kas debesis un semi radijis, eeksch wina dsihwojam un esam“ (Apust. darb. gr. 17, 28.); tad prahtigs wihrs scho mahzibu peenems, neprahtigs to nizinàs un atstums. —

Swehti raksti deewischkigà gudribà nenopuhlàs wis ar prahta teikumeem peerahdit: ir Deews! bet wini taisni saka, ka tee ir geki, kas teiz: Deewa newaid! un tee ir samaitajuschees wisà sawà sirds buhschanà (Dahw. dz. 14. u. 53.).

Tà tad ari spiritismam neisdosees wis peerahdit Deewa buhschanu un neredzamas gara pasaules likumus jeb peedsihwotajus zaur sawas gudribas teikumeem waj zaur mehginajumeem (eksperimenteem).

Esmu preezajees, „Latw. Awisês“ lasidams tik skaidru un spehzigu, uz Deewa wahrdu nekustama pamata dibinatu spiritisma atraidischanu un apkaroschanu. Ja aridzan tahdu Deewam schehl! lihdz pasaules galam netruhks, kas mahneem un meleem tiz, tomehr prahtigs un kristigs zilweks zaur sawa gana leezibu un mahzibu kausees tizibà stiprinatees un nepeekritis mahneem, bet sazis: tà ir pareizi runats! Newaram laut, ka muhsu starpà zekàs wiltigi praweeschi, kas kristigu tautu peewil un tizibà dara schaubigu, tà ka ar Elija wahrdeem winai jaussauz: zik ilgi juhs gribeet klibot uz abàm pusêm?

Preeksch tahdeem, kas ihstenà Deewa atsihschanu un skaidro ewangeliuma tizibu negrib atmest, sekoscha pateesiga peedsihwojuma atstahstischana warbuht buhs deriga un tad jau rakstitaja puhlinsch nebuhs weltigs bijis, ja weens jeb otrs lasitajs pahrleezinats saka: nu atsihstu un tizu, ka spiritisms pateesi ir gekiba un wiltiba!

Buhs jau patezejuschi kahdi 30 gadi, bet atminà rakstitajam wehl ir it kà schodeen buhtu notizis, kad kahdà jautrà wakara sabeedribà eesahkàm runat par spiritismu. Sinams, kà wisur, tà ari sche weens saka: neeki! otrs teepjàs un saka: ir kautkahds dihwains zehlons schinî leetà! Neidzot wisi weenojàs un dara strihdum galu, sazidami: Prowet labaki, nekà studet! Leels apaksch galds ar weenu platu kahju top nostahdits istabas

widû; wisi klahtesoschee stahjàs apkahrt, pehz spiritisma likumeem rokas salikdami, un nu sahk gaidit!

Leelakâ daka gan ir pahrleezinata, ka naw nekas ar spiritismu; bet tawu brihnumu! Neatminos, zik ilga gaidischana ihsteni bij, bet tikai sinu, ka pirksti jau bij puslihds notirpuschi un raugi! galds zekàs no sawas weetas, pamasam, tad arween wairak un negribot rauj lihds apkahrtstahwoschos un lehkâ pa istabu un sit uf grihdu u. t. pr.

Man bij ehrmoti ap sirdi; gulet eedams, pee sewis pahrdomaju scho trako peedsihwojumu: tizet negribeju, tomehr newareju wisu skaidri saprast. Turklaht skaidri nomaniju, ka muhsu mihkâ namamahte wisu scho spiritisko rihkojumu wairak usskatija kà spehli un gara laika kawekli, nekà par nopeetnu un swarigu leetu. — —

Gadi pagahja. Augstskolâ buhdams, kà teologijas students eepasinos ar nelaika Blumhardta mahzitaja raksteem un weenâ weetâ atradu teikumu, ko pats jau par pateesibu biju atsinis un pehz tam darijis, proti: Kristigam zilwekam it pawisam nebuhs ar schahdàm leetàm (burwibu, spiritismu, hipnotismu) pihtees, jo swehti raksti saka: Gaismai naw dakas ar tumsibu (II. Kor. 6, 14.). Lai nu spiritisms ari israhdàs puslihds jozigs un beswainigs jeb waj tehrpjàs nopeetnas filosofijas drahnàs, tomehr weens launums ar wimu allasch beedrojees: Zilweka dwehsele par daudz nododàs otra warâ un wairs nespehj pirmam Deewa bauslim paklausit: tew buhs Deewu pàr wisàm leetàm bihtees, mihlet un uf to zeret. Tapehz es ari nekad neesmu tahdus spiritistu israhdijumu wakarus apmeklejis. Naw eespehjams un naw zilwekam labi, ispehtit tumschas un apslehptas gara leetas, kà par peemehru mironu peedsihwojumus nahwes brihdî waj pehz nahwes. Jr un paleek wezàs tschuhskas, tas ir sahtana, wiltigâ gudriba, ja zilweks wisu grib sinat, ari tahdas leetas, ko Deews ir aisklahjis ar noslehpuma apsegu.

Jr gan pehz peedsihwojumeem pateesigs teikums: pasaule grib buht peewikama. Lasiju nesen scheit Wahzsemê kahdâ awisê, kuru par pateesigu un kristigu pasihstu, ka Berlinê kahda koti slawena spiritisteene jeb medijums jau daschkahrt rupjas peewilschanas labad bija noteesata un ka wina teesas preekschâ wisu bij isteikuse, kahdâ wihsê wina likuse gareem parahditees, galdeem uf grihdas klauwet u. t. pr. Neka nelihdseja! Zilweki straumèm skrehja winas israhdês, it kà kehnina Joaba laikâ uf Dana un Beteka selta teleem, upurus nesdami. Un ja wina naw miruse, tad wina wehl schodeen kaudis apmahna un kabatas istukscho!

— Buhs tagad jau 15 gadi pagahjuschi, kad atkal apmekleju R. pilsehtu. Dsihwes nopeetniba pildija sirdi un jaunibas peedsihwojumi pa dakai bij aismirsti. Te no nejauschi kahdureis eesahkàm runat par gimnasijas laikmetu, par ta laika behdàm un preekeem un par spiritismu, un senakâ namamahte rakstitajam isskaidroja minetâ wakara noslehpumu: „spiritisms bija tikai joks ween, zits nekas! Gribeju redset, zik tahlu war west lehttizigus zilwekus, un kad rokas un kahjas zaur ilgu gaidischanu jau bij palikuschas pusstihwas, tad es spiritismam ar kahju druszin peepalihdseju. Un saprotams! weenreis kustinats, galds nebij apturams, jo dalibneekeem truhka spehka, lozekkus waldit; sinams ari peeklauwejot galdam, kad kahdas personas gadi bij pee grihdas japeesit, palihdsibas netruhka! Un tà wiss notikàs it brihnischkigi — un dabigi! Kad redseju, kahdu nelaimi es biju isdarijuse un zik weegltizigi mani weesi pa leelakai dakai bij, tad neeedroschinajos sawas palihdsibas noslehpumu atklaht un pehzak schi leeta bij aismirsta."

Bet rakstitajs scho peedsihwojumu nebija wis aismirsis; tas winam katru reis nahza prahtâ, kad par spiritismu ko dsirdeja jeb lasija. Winsch pilnigi ir pahrleezinats, ka wisleelakai dakai pee tahdàm dihwainàm leetàm ir peejaukta klaht it rupja peekrahpschana un peewilschana; wiswairak, kur to dsen pelnas labad. Zitas leetas ir isskaidrojamas un saprotamas pehz pasihstamâ teikuma: „tschakliba naw burwiba". Tad nu wehl paleek neisskaidrojams mass atlikums, un to war, ja dabiga zehlona naw, tumsibas un elles spehkeem peedalit; jo to it neweens kristtizigs zilweks newarès un negribès leegt, ka sahtanam wehl ir wara par schàs pasaules zilwekeem, kas no pateesibas nogreesuschees un tiz meleem! Bet tad it ihpaschi ir jaturàs pehz Pahwila wahrdeem: „Kà saskan Kristus un Belials?"

Peesihme. Jau schàs rindinas bij rakstitas, tad man nahza rokàs sekoschi wahrdi is slawenâ Ad. Stöckera preekschnesuma, ko winsch Strasburgâ bij turejis par muhsu tematu: „Amerikâ atrodàs wairak nekà 8000 (astoni tuhkstoschi) spiritistu, bet Berlinê 90 tuhkstoschu! Kahdi 40 laikraksti puhlejàs isplatit scho „sinibu". „Berlines rihtlapâ" atrodàs weenâ paschâ numurâ 49 peedahwajumi no wisadeem „paregeem". Beidsot Stöckers tà saka: „Spiritismâ walda lihds daschi wehl neispehtiti dabas spehki; bet tomehr newar leegt, ka ari launâ gara, sahtana, spehki tur tinàs un talab kristigam zilwekam buhs atschkirtees no tahdàm leetàm, kuras swehti raksti nosauz par negantibu."

Widejas mahzibas eestahdes Kreewijâ.

No walstskases 1901. gadâ apgaismoschanas ministrijai peeschkirti 33,076,518 rbl. (112,516 rbl. masak nekà 1900. g.) No minetàs summas ministrija nolehmuse uniwersitatèm — 4,303,970 rbl., gimnasijàm, realskolàm un ruhpneezibas skolàm — 10,100,561 r., aprinku, pilsehtu, draudschu, elementar- un tautu skolàm — 6,741,432, skolotaju instituteem un seminareem — 1,274,637, spezialàm mahzibas eestahdèm — 1,844,701 rbl.

Jsglihtibai par labu zitas walsts eestahdes schahdi sihmejuschas: kara ministerija 9,772,929 r., finantschu m. 4,045,101 rbl., eekschleetu m. 254,989 r., semkopibas un domenu m. 2,325,504 r., teesleetu m. 475,898 r., zeku m. 306,126 r., juhrleetu m. 1,129,142 r., Keisara pilsgalma m. 2,938,796 r. un pareistizibas basnizas walde 9,386,806 r.

Tahdâ kahrtâ no walstskases preeksch kauschu isglihtibas top isdoti 63½ milj. rbl. (1½ milj. wairak nekà 1900. g.). Keisareenes Marijas eestahde isdod preeksch skolu ustureschanas 5,950,344 rbl.

Tautas apgaismoschanas ministrijas schurnalâ islaists sludinajums, ka 190⁰/₁. mahzibas gadâ 163 semakas skolas (puisenu un meitenu) atwehrtas waj ari reorganisetas. Finantschu ministrija, kuras pahrwaldibâ atronàs komerzskolas, apstiprinajuse 14 komerzskolas (to starpâ 2 preeksch seeweescheem Warschawâ un Kijewâ) un 9 tirdsneezibas skolas un tirdsneezibas klases.

1. janw. 1901. g. wisôs mahzibas apgabalôs skolenu skaits widejàs wihreeschu mahzibas eestahdês schahdi isdalàs:

204	gimnasijàs	77,125 skoleni.
40	progimnasijàs	6,720 „
119	realskolàs	39,704 „
10	skolotaju institutôs	732 „
57	„ seminarôs	4,904 „
	un zitàs widejàs skolàs, kas nupat minetàm naw lihdsigas . . .	3,683 „
		132,868 skoleni.

Skolenu skaits widejàs mahzibas eestahdês, salihdsinot ar eepreekschejo gadu, peeaudsis apmehram ar 8000. Audsekmu skaits, kas junijâ 1900. g. kursu beiguschi, isdalàs schahdi:

gimnasijàs	4,117
progimnasijàs	601
realskolàs	3,951
skolotaju institutôs un seminarôs .	1,219
zitàs mahzibas eestahdês	217
	10,105

Salihdsinot ar 1899. g., kursu beiguscho skaits widejàs mahzibas eestahdês pawairojees par 777.

Wisleelakais wideju skolu, kà ari skolenu skaits ir Maskawas mahzibas apgabalâ (20,465 skoleni), tad Peterburgas mahzibas apgabalâ, wismasakais skolenu skaits atronàs Turkestanas mahz. apgabalâ (1086 skoleni).

Wisleelakâ gimnasija ir Balû (1106 skoleni), tad I. gimnasija Tiflisâ (852 sk.) un Kijewâ (771 sk.).

Wisleelakâ realskola ir tàpat kà agrak Warschawâ (838 sk.), otru weetu eenem Rigas pilsehtas realskola (804 sk.).

No widejàm spezialàm mahzibas eestahdèm ir Komisarowa techniska skola Maskawâ wisleelakâ.

Wisàs widejàs mahzibas eestahdês ir pawisam 7439 skolotaji (254 wairak nekà eepreekschejâ gadâ). M.

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas no 24.—30. septembrim. Uisaukti: Kahrlis Dsenis ar Lihbu Rehdal; Kristians Franzs Rükstein ar Anlihsi Schulz; Jahnis Rosenbachs ar Lihbu Rehpis; Jehkabs Salkows ar Gusti Lagsdeneek; Otto's Lepschs ar Lihsi Gertner; Jahnis Schulzs ar Lehni Truhdent; Jahnis Teodors Preede ar Madi Lisbeti Dsinter; Sihmans Kudums ar Magreetu Klaische; Janis Kalneneeks ar Barbu Tosche; Mahrtinsch Ermsons ar Lihsi Jurberg. Laulati: Jahnis Weiss ar Katrihnu Kudum; Mahrtinsch Sprungs ar Kati Bertu Jablonski; Ernsts Ludiks ar Maisu Gerik; Jukums Diedrichsons ar Juhli Jonas; Augusts Gifke ar Lihsi Buhmeister; Georgs Konstantins Nusmans ar Katrihnu Dobel. Mirusschi: Lina Charlotte Elsa Gailis, 6 g. 10 d. w.; Lihse Olga Paulina Stebel, 5 m. 18 d. w.; Mahrgeeta Behrskaln, 17 g. w.; Lihse Leepin, 68 g. w.; Luise Lidia Rusin, 3 g. 3 m. w.; Jehkabs Klawa, 2 m. 3 d. w.; Eewa Leepa, 60 g. w.; Jehkabs Wezwagars, 37 g. w.; Schano Zihrnis, 6 m. 10 d. w.

Deewkalposchanas swehtdeen 7. oktobrî Sw. Annas basnizâ pulkst. ½10 no rihta un 4 pehz pusd. Mahzitajs **Schoen.**

Jaun-Leepajas basnizas sinas no 24.—30. septembrim. Laulati: Andrejs Suote ar Annu Swingul; Ernsts Mangals ar Katrihnu Eglit; mirušchi: Ernsts Tschuntschinsch, 40 g. w.; Schano's Kretnats, 5 g. 7 m. w.; Schano's Rudolfs Guhsche, 2 g. 1 m. w.; Marie Brikman, 7 g. 8 m. w.

Dahwanas preeksch basnizas eenahkuschas: no A. W. 1 rbl., no M. W. 50 kap., no O. W. 1 rbl. — Mahzitajs **Goldberg.**

No ahrsemèm.

No Deenwidus-Afrikas kara-lauka. Anglu nezilwezibas. Tihri spalwa apkuhst rakstot pastahwigi par Anglu nezilwezibàm un swehru darbeem Deenwidus-Afrikas kara-laukâ, tikai Angli neapkuhst tahdus darbus strahdat un bes miteschanàs pawairo sawus „nopelnus". Par kahdu ahrkahrtigu Anglu meschonibas darbu sino nule Hollandes bijuschâ koloniju ministra Kremera brahla atraitnes ussihmejumi. Proti wehl schowasar Buhri pee Grafpanas usbrukuschi kahdam Anglu prowijanta suhtijumam, pee kura atradusès Kremera kundse un wairak Buhru seeweetes ar behrneem. Kad no Angleem daschi bij eewainoti un Buhri wirsijàs arween tuwak, tika seewàm un behrneem pawehlets, lihst ahrâ no kulbàm un nostahtees saldateem preekschâ; Anglu saldati tad slehpàs aiz Buhru seewàm un behrneem un schahwa teem zaur padusi. Ari aiz Kremera kundses stahwejis weens tahds Anglu strehlneeks. Zaur Buhru lodèm krita astonas seewas un diwi behrni. Kad Buhri to redseja, tee mitejàs schaut; tee brehza kà mescha swehri un gahsàs ar slinschu resgaleem saldateem wirsû un apsita Tominus kà trakus sunus. Usbrukuma brihdî Angli gan wehl paguwa noschaut kahdus 20 Buhrus. Lihdsnemt transportu Buhri nepaspehja, jo tuwumâ parahdijàs stiprs Anglu pulks. Tapehz wini aisweda tikai wesumu wehrschus, atstahdami wesumus nesadedsinatus. Schaî gadijumâ tika nosists ari Gerards Mullers, kursch bij nodewees Angleem par zela rahditaju. Buhru pusê krita Gerarda diwi brahli, kuri tur zihnijàs lihds. Gerarda tehws, kursch ari bij Kronschtates lehgerî, par sawa dehla kauna darbu tà noskumis, ka drihs nomira aiz sehràm. Par leelwalstju kluseschanu Buhru kara-leetâ par wisàm nezilwezibàm un neschehlibàm, par kuràm tàs skatàs pahri, buhs daudzi nobrihnejuschees. Kamdehl tas tà, tas deemschehl sche naw eespehjams plaschaki paskaidrot. Gaismas staru schinî jautajumâ met ari kahda schurnala sawahktee skaitli par Anglu kara-ministrijas apstellejumeem ahrsemês. 1896. gadâ tahdu apstellejumu bijis par 79,320 rubku, 1897. gadâ — par 360,550 rubku, 1898. g. — 693,510 rubku, 1899. g. — 986,440 rubku, 1900. g. par 3,218,260 rubku! Beidsamee skaitli rahda, ka Austrijas firgu tirgotaji un Wahzijas leelgabalu kaleji brangi eedsihwojuschees uf Deenwidus-Afrikas kara rehkina. Anglijas naudineeki ari newar suhrotees par gruhteem laikeem. Ne masak peebreeduschas kabatas ari ministrim Tschemberlenam. Birminghamas eerotschu fabrikâ ismaksati wairak par 20 prozentu diwidenda. Herberts Tschemberlens, kursch ir naudeneeku sabeedribas preekschsehdetajs, isskaidrojis, ka wehl neweenu gadu nebijusi tik laba pelna.

Par **jaunakeem notikumeem** uf kara-lauka telegramas beidsamàs deenàs nes schahdas sinas. Generalis Bota pahrgahjis pàr Baaijana upi un dodotees uf seemeleem. Angleem pakaldsihschanàs neweizotees, tos kawejot — migla! Laikam migla galwâ. Lords Kitscheners sino, ka Buhru komandantu Scheeperu saguhstijis Frentschs. Sina isklausàs gluschi netizama. Tas buhtu isskaidrojams tikai zaur kahdu nejauschibu. Frentscham arween bij saka pastalas kahjàs, un tiklihds tas pamanija Buhru pulkus, tad neweena upe nebij preeksch Frentscha par platu, neweens kalns par augstu. — Asinsleezineeku rinda, kuri sawu brihwibas mihlestibu apsehgelê ar nahwi, pastahwigi turpinàs. 1. oktobrî Tarkastadtê Angli noschahwuschi Buhru komandantu Schemani. Tahlak no Kapstates 3. oktobrî sino, ka tapat noschauts ari Buhru komandants Wohlfarts. Par Buhru panahkumeem sino kahda Londonâ 2. oktobrî peenahkuse telegrama no Deenwidus-Afrikas, proti, ka Buhri uf Lorenso-Markesas dselszeka lihnijas usspehruschi gaisâ 6 dselszeka wilzeenus.

No Deenwidus-Amerikas kara-lauka. Kà Nujorkas awises sino, karsch starp Kolumbiju un Wenezuelu turpinotees sparigi. Generalis Uribe-Uribe sakauts pee Tachiras upes; Wenezuelas dumpineeki sakawuschi waldibas kara-spehku pee Pujerto-Sanfelikses un pee Boliwaras. Schinî kaujâ saguhstits ari Wenezuelas generalis Arostenji. — No kahdas zitas puses gan sino, ka karsch pastahwot wairak Nujorkas naudineeku galwàs, nekà pateesibâ. Kolumbijas presidents isteizees, ka Kolumbijai nekahda kara neesot ar Wenezuelu. — Atsaukt nu gan war daudz, bet koti naiwi, ka daudzi „politiki" schahdam atsaukumam tuhlit tiz. Ka karsch pateescham pastahw, to leezina Franzijas kreisera eejaukschanàs kahdâ kaujâ un ari Wahzijas pahri brunu-kugu eeraschanàs apdraudeto uhdenu tuwumâ.

No Italijas. Apzeemojums. Italijas kehninsch, kà „Berl. Tagebl." sino, drihsâ laikâ apzeemoschot Kreewijas Keisaru. Kehninu zekojumâ pawadischot ministru preekschneeks Zanardelli.

No Wahzijas. Sinibu wihra jubileja. Sestdeen 29. septembrî slawenais pehtneeks dabas sinibàs, it sewischki medizinas laukâ, profesors Wirchows swinejis sawu 80. dsimschanas deenu. Jubilaru sabraukuschi apsweizinat no wisàm pasaules malàm. Ari no Kreewijas leelakàm pilsehtàm gawilneeks sanehmis laimes wehlejumu telegramas. Ari kà zilweku Wirchowu zeeni koti augsti. Sinibàs Wirchows sew spraudis par mehrki — pateesibu, politikâ — teesibas un brihwibu. Wahzeeschu fabrikas strahdneeki koti raksturigi spreesch par godajamo sinibu wihru: „Wirchows — sirds zilweks, debess dwehsele. Ne par kahdu naudu, ne godu winsch nepahrdos sawu pahrleezibu un nekahdi spaidi to nepeespeedis atkahptees no leetas, kurai winsch peekehrees."

No Hollandes. Presidenta Krügera saslimschana. Neskatotees uf wairakkahrtigeem atsaukumeem, no Amsterdamas apstiprina sinu, ka presidents Krügers gruhti saslimis.

No eekschsemèm.

No Peterburgas. Adwokaturas reformas preekschlikums wehl schoseem tikschot eesneegts walstspadomê.

— **Kreewu kritika Belinska rakstus,** kà „Pet. List." raksta, tagad atkauts turet widejo skolu bibliotekàs. Kahdus 50 gadus schi eewehrojamâ rakstneeka raksti skolu-bibliotekàm bij nepeeejami.

— **Prahwa. Peterburgas teesu palatâ,** kà „Prawo" sino, 24. septembrî sahkta isteesat aiz slehgtàm durwim prahwa pret 37 Obuchowas tehrauda fabrikas strahdneekeem, kuri teek apsuhdseti, ka peedalijuschees pawasarî pee nemeereem fabrikâ. — 20. septembrî Harkowas teesu palatâ isteesata prahwa par strahdneeku nemeereem Prochorowa raktuwês. No apsuhdseteem 8 attaisnoti, seschi noteesati uf 7 deenàm aresta, weens — uf diwi mehnescheem, tschetri — uf diwi mehnescheem zeetumâ, weens — uf 4 mehnescheem zeetumâ un weens — uf pusgada zeetumâ.

No Peterburgas. Wispahriga fabriku inspektoru sapulze, par kuru sinoja, ka to notureschot oktobra mehnesî Maskawâ, nemaz nenotikschot. Sapulzes isrihkoschot tikai schaurakàs administratiwàs aprindàs un tajàs pahrspreedischot tikai jautajumus par deenasta praktiku.

— **Strahdneeku aprehkina grahmatinas.** Eekschleetu ministrija isstrahdaschot sewischkas strahdneeku aprehkina grahmatinas, kurâs atradischotees nolikumi, kas atteezàs uf strahdneeku apstahkleem. Ar schàm grahmatinàm nodomajot aizsargat strahdneeku materialàs intreses, lai wineem neisdod nepareisu aprehkinu un lai neatwelk darba algu. Tahlak, kà laikraksti sino, schi pate ministrija isstrahdajot preekschlikumu par darba grahmatu eeweschanu. Schis darba-grahmatas buhs pehz sawa satura wispirms juridisks dokuments par lihgumu starp darba deweju un nehmeju un otrkahrt tajàs atradisees mahjeeni un aisrahdijumi strahdneekeem, kahdas teem teesibas un kahdi peenahkumi.

No Maskawas. Pilsehtas domneeku nolehmums. Maskawas pilsehtas domneeki, netiklibas apkaroschanas labâ nolehmuschi 28. septembrî, ka atklahto jeb netiklibas namu atwehrschana naw atlaujama, skatotees ne no weselibas, ne no tikumibas stahwokla. Pats par sewi jau schis nolehmums simpatisks, zits jautajums ir, zik winsch buhs sekmigs. Mums wismaz schkeet, ka tikumiba ar pawehlèm un preekschrakstteem ween naw uslabojama.

No Jekaterinoslawas. Nelaime dimanta raktuwês. No schejeenes 2. oktobrî sino „Kreewu tel. agent.“: „Slawjanoserbskas aprinka dimantu raktuwê aisdegàs kahdas gatwas koka seena. Duhmi isplatijàs diwàs nodalàs, kurâs 15 wihri strahdaja. No teem 4 wareja isglahbtees, 9 iswilka kà lihkus un 2 wehl naw atrasti.“

Widseme.

No Rigas. Lugas israhdes neatlauschana. Treschdeen 3. oktobrî Rigas Latweeschu teatrî bija nodomats israhdit pee godalgu konkurenzèm peelaisto lugu „Bes nahkotnes“. Drama 3 zehleenôs. Schis lugas israhdischanai, kà nule „Wahrds“ sino, no teatra komisijas neatkarigi, nepahrwarami schkehrschli stahjuschees zelâ.

Ihsi skati no Rigas dsihwes. Pamuzis bruhtgans. Kahdai jaunawai 1. oktobrî bij japeebsihwo leelas nepatikschanas. Kopsch ilgaka laika wina eepasinusès ar kahdu jaunu zilweku; pasihschanàs pamasam iswehrtàs par mihlestibu. Us wakardeenu bij noliktas kahsas. Lihgawa bes kahdàm schaubàm ustizeja sawam isredsetam ari kahdu daku no sawas mantas. Bet bruhtgans neeeradàs pee laulibàm. Israhdijees, ka winsch jau atstahjis sawu dsihwokli un, kà „B. W.“ sino, ar wisàm mantàm aislaidees lapàs.

— **Pahrdrosch sahdsiba.** Tamlihdsiga sahdsiba, kahda nesen isdarita Peterburgâ, tagad, kà Rigas laikraksti sino, notikuse ari Rigâ. Proti naktî no 29. uz 30. septembri sagki eelaususchees Jegorowa kga selta un sudraba leetu weikalâ, Leelajà Jaunâ eelâ, Leelàs Sirgu eelas tuwumâ, un tur isdarijuschi retu sahdsibu. Sagki eegahjuschi pa sehtu un eekluwuschi Westermana kga kantorî, kursch atrodàs otrâ stahwâ, taisni wirs Jegorowa kga weikala. Kantorî tee bij issahgejuschi grihdu resp. Jegorowa weikala greestus un tad pa zaurumu nolaiduschees Jegorowa pahrdotawâ. Tur sagki bij rihkojuschees kà sawàs mahjàs. Uswahrijuschi uz weikalâ atrodoschàs „Primus“ aparata tehju un to padsehruschi isdarijuschi netihribas ... Nosaguschi sagki samehrâ mas. Wini nehmuschi tikai tahdas leetas, kuras war weegli isnest: auskarus un gredsenus ar dimanteem, rubineem, ziteem dahrgakmeneem un pehrlèm. Leelais krahjums leelaku selta un sudraba leetu palizis neaistikts. Tà ka dahrgakmeni un pehrles naw bijuschi sewischki labi un swarigi, tad wisu saudejumu war rehkinat tikai uz kahdeem 3000 rbl. waj ari drusku wairak. Sagleem naigi dsen pehdas.

No Walmeeras. Widsemes mahzitaju sinodi, kà „Nordl. Ztg“ sino, treschdeen 26. septembrî atklahjis Rigas pilsehtas prahwests T. Gähtgens, kursch sinodi wadijis saslimuschà Widsemes generalsuperintendenta G. Oehrna weetâ. Wahzisskà deewkalposchanà sprediki sazija prahwests Gähtgens, altara runu runaja Rigas Jehkaba basnizas mahzitajs Girgensons. Pulksten 4 pehz pusdeenas sinodes dalibneeki, kuru skaits bija ap 90, sapulzejàs Latweeschu beedribas telpàs un prahwests Gähtgens atklahja sehdi, sapulzeteem issazidams generalsuperintendenta sweizinajumu un silteem wahrdeem apsweizinadams weesus (Kursemes generalsuperintendentu Pancku un tschetrus Jurjewas uniwersitates teologijas fakultates lozekkus, profesorus Seebergu, v. Bulmerinku un Bergmani un dozentu Dr. Berendtu). Sapulzes wadons runaja par miruschà generalsuperintendenta F. Hollmana darbeem. Kalsnawas mahzitajs Döbners peemineja miruscho Wez-Peebalgas mahzitaju Gulelu. Kokneses mahzitajs Hillners sinoja par eekschejàs misiones stahwokli Widsemê; Doles mahzitajs Taurits sinoja par brihwdeenu kursem, pee kureem ari schowasar 15 mahzitaji peedalijuschees, un bes tam runaja par tematu „Jesus issazijumi par pirm- un patriarchu stahsteem“; Wenderes mahzitajs Hörschelmans runaja par kristigu tizibu pehz Harnaka, Lejaszeema mahzitajs Pawasars par basnizas dseedaschanas kopschanu un Kanapejas mahzitajs Falcks par kesteru stahwokli. Bes tam sinodê notikuschi daschadi speziali apspreedumi.

No Pehrnawas. Mahtes waloda gimnasijàs. Arensburgas gimnasijâ, kà muhsu lasitajeem jau sinams, Igaunu wezaku behrneem teek ari mahzita Igaunu waloda. Tagad, kà „Eesti Postim.“ no droscha awota sakàs dabujis sinat, ari schejeenes puisenu gimnasijâ nodomats eewest Igaunu walodas mahzibu.

Kurseme.

No Leepajas. Pilsehtas domneeku zelschanas leetà „Lib. Ztg“ sino sawà treschdeenas numurâ, ka sastahdijusès kahda wehletaju grupa, kura pee sagaidamàm wehleschanàm eewehroschot trihs sekoschus prinzipus: 1) Pehz eespehjas leelu atklahtibu, usaizinot pehz eespehjas leelu skaitu wehletaju uz eepreekschejàm apspreeschanàm, lai tahdâ kahrtâ jo peenahzigi tiktu eewehrotas wehletaju dibinatas wehleschanàs un pehz eespehjas panahkta leelaka weeniba par usstahdameem kandidateem. 2) Pilsehtas domneekus zelt no wisàm pilsehtas eedsihwotaju tautibàm. 3) Wehlet pehz eespehjas kreetnakàs, neatkarigakàs un eewehrojamakàs personas domneekôs. Kahdas personas stahw schis wehletaju komitejas preekschgalâ, par to awise neka nesaka.

No Leepajas. Pahrskatischanàs un blehdischana. Kahdam 9 gadus wezam behrnam aiz pahrskatischanàs diwu diwdesmitpeezkapeiku gabalu weetâ eedoti diwi 10 rublu gabali (selta). Masà, pamanijuse pahrskatischanos, kà „Gold. Anz.“ sino, tuhlit ismainijuse weenu desmitrublu gabalu un apgahdajusès ar diweem 25 kap. gabaleem, ko wajadsibas gadijumâ usrahdit. Tikai pehz ilgakàm puhlèm isdewees no behrna naudu atpakal dabut.

— **Rets loms.** Schejeenes swejneekeem sestdeenas nakti isdewees nokert ihsti prahwu delfinu. Tomehr, kà „Lib. Ztg“ sino, uz tirgus, lai gan zena nebijuse dahrga, tam negadijuschees pirzeji.

Par „Leepajas Krahj- un Aisdewu Beedribu“ mums no ustizamas puses peesuhtits schahds raksts, kursch pa balai esot iswilkums is beedribas pilnas sapulzes protokola:

„Schejeenes weenigajai Latweeschu naudas eestahdei „Leepajas Krahj- un Aisdewu Beedribai“ 14. septembrî bija pilna sapulze weetejàs „Labbaribas beedribas“ telpàs. Is nolasitâ pusgada pahrskata bija redsams, ka beedriba wesela pusgada laikâ — no 1. janwara lihds 1. julijam — apgrosijuse pawisam tikai 12,259 rbl. 91 kap. Pehz pahrskata nolasijuma un peenemschanas rewisijas domes preekschneeka weetneeks J. Maurina kgs sinoja sapulzei, ka par beedribas galweno direktoru un rihkotaju M. P. dsirdetas wairak suhdsibas, ka winsch no beedribas naudas leelakas summas leetojot nelikumigâ kahrtâ sawâ labâ, ko jau ari rewidenti esot pamanijuschi un tapehz winsch kà rewisijas domes preekschneeka weetas ispilditajs leekot preekschâ, tagadejo galweno direktoru un rihkotaju behl neatlautas un pretlikumigas rihkoschanàs atzelt no amata un beedribas naudu un grahmatas winam uz weetas atnemt, lai ar beedribas naudu ilgaki wairs nekahds schwindelis netiktu dsihts. Pehz tam beebrs J. R. suhds, ka winsch julija mehnesî aisnehmees pret parahdu sihmi no kases 300 rbl., par kureem ari aismaksajis prozentes, bet sanehmis lihdsschim no beedribas zaur galweno direktoru tikai 137 rbl.; wairak schis pehdejais nedewis, aisbildinadamees, ka beedribas kasê arweenu neesot wehl naudas, lai gan pehz beedribas grahmatàm redsams, ka kasê naudas bijis arweenu wairak simtu. Tahda pat suhdsiba teek issazita ari wehl no zitas kahdas personas, pehz ka wisa tad isnahk, ka galwenais direktors ar beedribas naudu rihkojees gluschi nelikumigi. Par to waizats, galwenais direktors atsihstàs, ka esot gan pa laikam tà rihkojees, bet tomehr neesot pee tam neka launa domajis un winsch tapehz leekot preekschâ, lai winu wehl neatzelot no amata. Tomehr sapulze tahdas isrunas atstahj neeewehrotas; kahds teesleetu pratejs itin pareisi wehl peesihmè, ka tahda rihkoschanàs ir noseegums un tapehz beedribas kasi tahdam zilwekam ilgaki ustizet wairs newarot. Pilna sapulze tad ari nolemj ar wisàm pret 2 balsim: behl nelikumigas rihkoschanàs ar beedribas naudu tagadejo galweno direktoru atzelt no amata, beedribas mantu un grahmatas winam atnemt un wina weetâ eezelt zitu galweno direktoru, par kahdu zaur aisklahtu balsoschanu iswehl namu ihpaschneeku F. Jakobsona kgu, lihdsschinejo rewisijas domes lozekli, bet par otru direktoru — uz zitureeni aisgahjuschà J. Kreizberga kga weetâ — teek eewehlets tirgotajs M. Strola kgs, kamehr par trescho direktoru paleek lihdsschinejais adwokats A. Sihmana kgs. Tahlaki top nolemts, beedribas kasi un inwentaru, kas lihdsschim atradàs Juliannes eelâ № 40, pahrweetot uz Tirgonu eelu Andresa namu, t. i. tanî paschâ namâ, kur atrodàs ari schejeenes walsts bankas nodaka. Tas tagad nu padarits. Muhsu naudas eestahde tà tad nu atrodàs jaunâ wadibâ — droschu, ustizamu un — par wisàm leetàm — godigu zilweku rokàs. Tas schij eestahdei, protams, nahks tikai par labu. Tà, lai gan tikai nedeka pagahjuse, kamehr jaunâ walde sahkuse rihkotees, tomehr beedribâ nogulditas jau tik leelas summas naudas, kahdas lihdsschim tai wehl nekad naw ustizetas. Zeresim tà tad, ka schi teizamâ eestahde, kas lihdschim bija tikai nihkuse un wahrguse, usplauks nu kupli un dischani, kà tas zitàs pilsehtàs — Rigâ, Jelgawâ un zitur — ar tamlihdsigàm eestahdèm noteek.“

No Falzgrahwes. Slepkawigs usbrukums. 28. septembrî, kà „Prib. Kraij“ sino, uz Jelgawas schosejas netahl no Falzgrahwes semneeks Lauks aplaupischanas noluhkâ ar nasi saduhris galwâ semneeku Grabschi. Eewainotais nowests uz slimnizu, kur tas nomiris. Wainigais apzeetinats.

No Bauskas. Zeturtdeen 11. oktobrî un peektdeen 12. oktobrî sch. g. pee mums weesosees **Jelgawas Latweeschu Beedribas teatra personals,** uswesdams diwas jo eewehrojamas lugas: zeturtdeen 11. oktobrî Artura Schnitzlera triju zehleenu skatu lugu „Mihlinaschanàs“ un peektdeen 12. oktobrî Hermana Sudermana tschetru zehleenu dramu „Jahnu ugunis“. Zerams, ka schis lugas ari pee Bauskeneekeem atradis jo siltu peekrischanu. — Un tà ka israhdes notiks taisni ikgadigâ Bauskas Brantschu tirgus laikâ, tad ari lauzeneekeem — tirdseneekeem buhs parozigi tàs apmeklet. Sahkums israhdèm: zeturtdeen 11. oktobrî pulksteen 6½ wakarâ un peektdeen 12. oktobrî pulksten 5½ wakarâ. Gan laikrakstôs tika sinots, ka 4. un 5. oktobrî sch. g. pee mums weesoschotees Adolfs Allunans ar sawu personalu, bet schi sina nepeepildijàs — tika atsaukta un nesagaidito zeeminu weetâ tagad sanemsim zitus — Jelgawas Latweeschu Beedribas teatra personalu.

A.

Iluksstes aprinki parahdijusès atkal lopu mutes un nagu sehrga. Tamdehl, lihds turpmakam pasinojumam, leellopu, zuhku, kasu un aitu isdsihschana un scho lopu jehlu produktu isweschana no schi aprinka aisleegta.

No Kuldigas. Par inspektrisi schejeenes meitu skolâ eewehleta un apstiprinata Marta Koegeler jkdse, kà „Gold. Anz.“ sino.

No Kandawas un apkahrtnes. Schejeenes apkahrtnê daschàs mahjàs plosàs stipri sirgu eenahschi. Tà weenàs mahjàs saimneekam saslimuschi wisi sirgi. Kà dsird, tad ari 2 zilweki saslimuschi un weens jau miris. Sirgu eenahschi zilwekeem lihp un wairs naw ahrstejami, tapehz schahdôs gadijumôs stipri jausmanàs, lai slimiba nepahreet uz zilweku, nepeelihp.

(B. W.)

No Dundagas. Nelaimes gadijums. Naktî uz 19. septembri schejeenes Kalkumuischas kalps Frizis Olekts, braukdams mahjàs ar kalku wesumu, tik nelaimigi eebrauzis grahwî, ka pakritis sem wesuma un tizis nospeests. Kà domà, tad Olekts laikam bijis peemidsis, zaur ko ari nelaime notikuse. Olekta lihkis tizis atrasts otrâ rihtâ sem wesuma. (T.)

Aisputes semneeku wirsteesas preekschsehdetajs kolegiju asesors barons f. Bistrams pahrzelts par Rigas otras semneeku wirsteesas preekschsehdetaju. Par Aisputes semneeku wirsteesas preekschsehdetaju eezelts Rigas apgabala teesas sekretara palihgs Kalninsch.

No Jelgawas.

„Kruschoka“ beedribas seemas sahlê Allunana kga teatra personals sarihko swehtdeen 7. oktobrî, kà plaujas swehtkus swinot, teatra israhdi. Swehtku israhdê, par peeminu Zara Atswabinataja Aleksandra I. simts gadus atpakal notikuschai kroneschanai, israhdìs N. Gogola komediju „Preziba“, 3 zehleenôs. Pehz teatra — balle. X.

Krahjkases nosaukuma pahrgrosijums. Jelgawas Palihdsibas un Paglabaschanas Beedribas Krahju-aisdewu kase, zaur 3. septembrî sch. g. apstiprinatu statutu pahrgrosijumu, turpmak dehwesees par „Jelgawas Krahju-Aisdewu kasi“. Tahkak beedribas statutu 36. § dabujis schahdu papildinajumu, kas nahks par labu noguldinataju ehrtibai. Proti, „tanî gadijumâ, kad noguldijumu grahmatina pasaudeta, Walde, uz noguldinataja peeteikumu un rehkinu, islaisch sludinajumu „Kursemes Gubernas Awisê“ par to, ka pasaudetà grahmatina usluhkojama par isnihzinatu pehz sescheem mehnescheem, skaitot no treschàs reises nodrukatà sludinajuma deenas un isdod pasaudetàs grahmatinas weetâ jaunu.“ Lihdsschim tahdôs gadijumôs bij jaeet zaur meerteesu, zaur ko noguldinatajam zehlàs leelaki isdewumi. Z.

Sahdsibas. Treschdeen 26. septembrî schejeenes eemihneezes J. W. un K. A., kas dsihwo Walles eelâ B. namâ, sinoja polizejâ, ka winàm pa to laiku, kamehr dsihwokli atstahdamas neaisslehgtu, uz ihsu laiku aisgahjuschas projam, kahds garnadsis atwilzis kumodi un issadsis pirmajai naudas maku ar 12 rubleem un otrai 15 rbl. — Peektdeen 28. septembrî Lauka eelâ K. namâ dsihwojoschais schejeenes maspilsonis N. N. sinoja polizejâ, ka winsch mahjàs pahreedams nejauschi atradis, ka wina dsihwoklî kumode tikuse ar pakaltaisitu atslehgu atmuhketa un no tàs issagti skaidrâ naudâ 218 rubli, bes tam wehl selta dahmu pulkstens, wehrtibâ 45 rubkus un selta rokas sprahdse, wehrtibâ 25 rublus. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krituschas uz kahdu Rigâ dsihwojoschu wina pasinu, kas tizis nemts ismekleschanâ. — Pirmdeen 24. septembrî Katoku eelâ W. namâ dsihwojoschais schejeenes maspilsonis N. B. sinoja polizejâ, ka winam uz tirgus no kahda kabatu sagka nemanot tizis nosagts sudraba kabatas pulkstens ar kehdi, wehrtibâ 10 rublus. — Nikolaja eelâ J. namâ dsihwojoschâ senneeze A. L. sinoja polizejâ, ka winai starp 28. un 29. septembri no neaisslehgta kehka pa to laiku, kamehr aisgahjuse projam, tikuse issagta kastite, kurâ atraduschàs 2 Kursemes kreditbeedribas krahjkases sihmes, wehrtibâ 135 rubli, bes tam wehl 2 selta gredseni, wehrtibâ 7 rbl. 50 kap. un pases grahmatina uz T. L. wahrdu. Aisdomas, ka sahdsibu isdarijis, krituschas uz kahdu strahdneeku, kas tizis nemts ismekleschanâ. —.—

Leels ugunsgrehks Jelgawneekus atkal ustrauza zeturtdeen 4. oktobrî pusdeenas laikâ. Pret pulksten 1 bij uguns pasprukuse Michelsonam peederigâ kasarmâ uz Dobeles un Konstantina eelu stuhra, un tikko bij atskanejuschi ugunsgrehka signali, kad ari jau wisa prahwâ diwstahwu ehka stahweja weenàs leesmàs. Pehz ihsa brihscha uguns bij aisnehmuse ari jau otrâ pusê Konstantina eelai Kaplanam peederigo namu, kà ari dewàs tahlak uz Marijas eelas pusi, pilnigi ispostidama daschas kasarmas blakus ehkas un stipri sabojadama wehl kahdas dsihwojamas ehkas kaiminôs. Sabojato ehku starpâ atronàs ari Steinbergam peederigs diwstahwu muhra nams, kas wehl nebij pilnigi pabeigts buhwet un, kà dsird, nemaz nebijis apdroschinats. Leelà kasarma bij pehz nepilnas stundas laika jau sabrukuse, kamehr pee zitàm ehkàm ugunsdsehseji lihds pascham wakaram puhlejàs, lihds uguni apdsehsa. Leesmàs starp abàs pusês degoschajeem nameem uz eelas nobeiguschees diwi pee twaika katla peejuhgti suhrmana sirgi un maschinists dabujis stipras beguma bruhzes gihmî. —rs—

Wisjaunakàs sinas.

Kreewu telegrm.-agentura.

Londonâ, 17. (4.) okt. Is Olderschotes lehgera sino, ka eenaids starp Durhemas un Worsesterschiras pulkeem pagahjuschâ naktî pahrgahjis atklahtâ zihnâ ar bajoneteem, pee kam Durhemas pulka kasarmàm issisti logi un eewainoti 5 saldati. Ismekleschanas teesa sapulzesees uz sehdi, lai isspreestu jautajumu.

Londonâ, 17. (4.) okt. Is Durbanas sino: Buhru wadonu Delareja un Kempa pulki saweenojàs, pahrgahja pàr Wal-upi un eelausàs Oranschas brihwalstî. Wini eet uz Lindleju.

Angku kara ministrijâ walda leelakais nemeers. Sinas par apstahkleem Kapkolonijâ ir koti nelabas. — Kara walde leedsàs pasneegt jeb kahdus tuwakus isskaidrojumus. Tapehz jadomà, ka apstahkli ir wisai nopeetni un ka Kapsemê wisi Hollandeeschi sazehluschees dumpî.

(„Balt. Wehstn.“ spezial-telegr.)

Wehstules un atbildes.

A. P. „Treschâ“ isleetosim. Dsejas dahwanas Jums leekàs buht, tikai tàs wehl iskopjamas. — **M. K. A—â.** Juhs sinamo kahrtu jau agrakôs rakstôs deesgan graisijuschi — peetiks. Naw mums ari patikschanas tik daudz nodarbotees ar leetàm, kas muhsu lasitaju wairumam stahw deesgan tahlu. „Neluhgtais weesis“ wahji isstrahdats un tadehl ari mums paleek neluhgts. — **K. M.** Par scho pelamo eeraschu jau wairakkahrt rakstits. — **Ed. R. R—gâ.** Jums eksemplars weenmehr tizis issuhtits pehz usdotàs adreses — Dsirnawu eelâ. — **Jela.** Neesat minejuschi nekahdus nelaika nopelnus, ar kureem tas buhtu wispahribai eewehrojams. —

Isdewejs un redaktors: Dr. A. Bielenstein.
Redaktors: J. Weissmanis.
Дозволено цензурою. Рига, 4-го октября 1901 г.
Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

S l u d i n a j u m i.

Pahrzelojis

ij ahrsemem peenemu atkal **ahdas, puhschka** un **neeru slimneekus, Rigâ, Alekfandra eelâ № 1.**

Dr. K. Mengels.

Dr. Wilh. Loewenberg

Rigâ, leelâ Jaun-eelâ № 24 I., netahl no rahtuscha. Runajams ikdeen. no 9—1 un 5—9 w. eekschejâs, kaunuma un dsimuma slimibâs.

Dr. A. Skuja

runajams **eekschkigâs**, sewischki **mahgas** un **farnu slimibâs Rigâ, Tehrbatas eelâ № 33,** no pulksten 9—11 pr. pusd. un 5—6 pehzpusd.

Sobu ahrsts

Fr. Meerkalns

runajams no pulksten **9—1** un no **4—6 Rigâ, Marijas eelâ № 9** Nesterowa namâ.

Students,

pilnu dabas finibas kursu noklausijees Peterburgas uniwersitatê, padod **priwatstundas.** — Adrese: **Meijumuischas eelâ № 1.**

J. Preede.

Leel-Eezawâ wajadsigs nahkamam skolas pusgadam diplomets

otris skolotajs.

Alga 120 rubli par seemas skolas laiku, dsihwoklis, apgaismoschana, siltums un brihws galds. Adrese: Гросъ-Экау.

Skolotajs **J. Schitka.**

Atsakamees

no **reibinoscheem dsehreeneem** uz 2 gadeem, isnemot daktera pawehles. Kas usrahda, ka dseram min. dsehreenus, dabon **50 rub.** Jelgawas pilsehtas swarôs:

Jehkab Freyberg.

Meesneeks: **Dawid Krause.**

Leel-Platones

meschâ pahrdos wairakfolischanâ nozirschanai: **19. oktobrî sch. g.** pee **Zelma** un **Silla** meschsargeem

malkas meschu;

20. oktobrî pee **Tiesa** meschsarga

buhwkoku meschu.

Smehketaju kungeem!

Tâ kâ Goudron-hilses naw wairs agrakâ wehrtibâ, tad zehlees prasijums pehz labâm un tomehr lehtâm hilsem. Scho robu ispildit usnehmuschâs

Dim-hilses no

A. ✠ N.

Bogdanowa

tabakas fabrikas noliktawa

Jelgawâ, Katoku eelâ Nr 12.

Minetâs Dim-hilses ir ij stempeleta frantschu papira, glihti strahdatas un dabonamas wairak lauku un pilsetas bodês.

NB. Tâpat ari **ihstâs Zarskija hilses** (ar glihtu walsts ehrgli), **Golomba „Freia" hilses** (katrâ 250 gab. kasitê weena dahwana) un **Afrika-hilses** ir eewehlamas. Teizami papirosi: **Barstija** 10 gab. 3 kap. un **Troika** 20 gab. 5 kap. Labakâ III. sortes tabaka **„Swesda Nr. 14."**

J. Tikkum, Jelgawâ, pee Annas wahrteem, blakam Webera fabrikai.

Marmora un **granita kapu peeminekkus**

peedahwâ leelâ iswehlê par **mehrenâm zenâm.** Apstellejumus isgatawoju wisdrihsakâ laikâ. Zeenijamu publiku luhdsu manu weikalu eewehrot un pahrleezinatees.

Zeentjamai **Jelgawas** un **apkahrtnes publikai** daru ar scho sinamu, ka esmu kâ dalibneeks ij agrakâs **Helmsinga apteekas** issiahjees un tagad

E. Freischütza apteeku

pretim Latweeschu basnizai par **sawu** ihpaschumu eeguwis.

Ar augstzeenibu

prowisors P. Dutschkens.

Brahli Hall, agrak A. Schweifsing

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 14, Jelgawâ,

peedahwâ sawu bagato krahjumu:

tuhku, bukstinu, paleto stofus, gumijas galoschas, leetus schirmjus.

wilnana un puswilnana stofus dahmu apgehrbeem, apgehrbu barchentu, oderu barchentu, kungu weschu.

Kaschoku un mantelu wirsdrehbi.

Baranchenus apkantejumeem un **wati.**

Wilnana, sihda un **pussihda lakatus.**

Audekla, pusaudekla un **kokwilnas prezes.**

Teatris Bauskâ. Jaunâ kluba sahlê (Peterburgas weesnizas telpâs).

Jelgawas Latweeschu teatra personala weesoschanâs.

Zeturtdeen, 11. oktobrî 1901. g.

Mihlinaschanâs. (Liebelei.)

Skatu luga 3 zehleenôs no Artura Schnitzlera. Latw. no Nagana.

Sahkums pulksten 6½ wakarâ.

Peektdeen, 12. oktobrî 1901. g.

Jahnu ugunis. (Johannisfeuer.)

Drama 4 zehleenôs no Hermana Sudermana. Latwiski no A. Freimana.

Sahkums pulksten 5½ wakarâ.

Eeejas maksa (eerehk. labdar. nod.): 1. weetâ 1 rub., 2. weetâ 75 kap., 3. weetâ 50 kap., stahwweetâ 30 kap. — Biletes eepreeksch dabonamas **A. Leitlanta** kga grahmatu pahrdotawâ Bauskâ.

Tuwakas sinas atischâs. **J. L. B. akteert.**

Baltijas Domenu walde

zaur scho wispahribai issino, ka dehl apatschâ minetu obrokgabalu jaunas isnomaschanas Kursemes gubernâ tiks noturêti galigi torgi bes peretorgeem sekoschâs deenâs:

Jaunjelgawas aprinki:

1) Sunakstes pagasta waldê 25. oktobrî 1901. g. Pikstieres „Jauno" krogu uz 12 gadeem no 1. janwara 1902. g.

2) Saukas pagasta waldê 27. oktobrî 1901. g. Saukas plawas sem № 1, 2, 3, 4, 5, 6 un 8 uz 3 gadeem, no 1. janwara 1902. g.

3) Dignajas pagasta waldê 30. oktobrî 1901. g. Slotes meschkunga „Eglau" plawu un „Klajo purwu" 1 un 2 uz 12 gadeem no 1. janwara 1902. g.

4) Elkschnu pagasta waldê 5. nowembrî 1901. g. Bijuscho Elkschnu „Klauzen" krogu uz 12 gadeem no 23. aprila 1902. g.

Bauskas aprinki:

5) Wezmuischas pagasta waldê 1. nowembrî 1901. g. Bijuscho Scharlates muischas „Preeden" krogu uz 3 gadeem, Scharlates muischas semes gabalu „Kikur" uz 12 gadeem un Wezmuischas meschkunga semes gabalus № 1, 2 un 3 uz 3 gadeem no 23. aprila 1902. g.

Dobeles aprinki:

6) Jelgawas-Bauskas aprinka polizejas waldê 3. nowembrî 1901. Bijuscho Uhsinu „Swilpeena" krogu un bijuscho Mas-Swehtes „Radsin" krogu uz 24 gadeem no 23. aprila 1902. g.

Tukuma aprinki:

7) Smahrdes pagasta waldê 2. nowembrî 1901. Bijuscho Smahrdes „Elejas" krogu uz 18 gadeem no 23. aprila 1902. g.

Grobinas aprinki:

8) Grobinas pagasta waldê 6. nowembrî 1901. g. Bijuscho krodsinu pee Grobinas meschkunga dalas uz 6 gadeem no 23. aprila 1902.

9) Ruzawas pagasta waldê 7. nowembrî 1901. g. Semes gabalus atdalitus no Ruzawas meschkunga dalas un plawas: „Plahnischke", „Meika", „Lanka", „Birsa" un „Breeschulanka", atdalitas no ta pascha meschkunga dalas, uz 2 gadeem no 23. aprila 1902. g.

Kuldigas aprinki:

10) Skrundas pagasta waldê 29. oktobrî 1901. g. Skrundas uhdens dsirnawas meschkunga dalâ uz 24 gadeem no 23. aprila 1902. g. un Skrundas meschkunga dalas plawas: „Strumpes plawa № 10", „Rukit plawa № 11", „Rukit plawa № 12", „Remstika № 13", „Wilkuleja № 14", „Durbu plawa № 17", „Seijas plawa № 18 un 9", Anuseek plawa № 21", „Lahtschu leja № 36" un „Isdedsene № 37" uz 3 gadeem no 1. janwara 1902. g.

11) Kuldigas aprinka polizejas waldê 9. nowembrî 1901. Semes gabalu № 17 no bijuschâs Kuldigas wirskungu dalas swejas teesibas Wentspils upes „Rummel" uhdens krituma un mescha gabalu „Hippel" uz 12 gadeem no 23. aprila 1902. g.

Tuwakas sinas issludinatas Kursemes gubernas awisês, nomaschanas nosazijumôs un obrokgabalu aprakstôs war pee laika eeskatitees Baltijas Domenu waldê Rigâ un pee weetejeem meschkungeem torgu deenâs, tanis weetâs, kur noturês torgus.

Jelgaw. Palihdsib. un Paglab. Beedriba.

Krahj- un Aisdewu Kases bilanze.

30. augustâ 1901. g.

661 beedri. Droschibas kapitals 28,451 rubl. 24 kap.

Debets.	Rbl.	K.	Kredits.	Rbl.	K.
Wehrtspapiri . . .	3998	72	Pamata kapitals . .	6670	30
Inwentars	699	97	Dalibas naudas . . .	21780	94
Aisdewumi uz galweneekeem.	82345	—	Noguldijumi uz augleem	221875	10
Aisdewumi uz kihlam	210498	—	Noguld. uz augku-augk.	26059	65
Kasse	1630	39	Krahj-noguldijumi . .	6730	32
Daschadi isdewumi .	1530	91	Tekoschi noguldijumi .	4018	32
Tekoschs rehkins zitâs bankâs	26	25	Augli	12169	22
			Sihki eenehmumi . .	91	55
			Diwidends	1240	91
			Pahrejoschas sumas . .	92	93
			Pelnas un saudej. rehk.	—	—
	300729	24		300729	24

Kases darba laiks ir ikdeenas, isnemot sestdeenas, swehtdeenas un swehtku deenas, no pulksten 11 lihdz 1 pr. pusdeenâ **Palejas eelâ, № 2, Berriš kga namâ.** Kase maksâ par noguldijumeem 5—5½% g. un nem par aisdewumeem 6—7½% gadâ. Par tekoscheem noguldijumeem maksâ 3% gadâ. Wisi maksajumi no krona nodokleem atswabinati.

Direkzija.

M. RUTTAKAS,

Rigâ, Webweru eelâ № 20.

Schujamo u. adamo maschinu **noliktawa.**

Welosipedi kungeem.

Welosipedi damam.

Slawenâs adamâs maschinas no Claes un Klentjê,

kâ ari pahrlabotas **Singera schujmaschinas** no Seidel & Naumann, Dürrkopp & Co. un A. Knocha.

Original „Victoria" schujmaschinas,

kuras naw lihdsigas ne Singera, ne ari zitu sistemu maschinâm. — Isturigakâ un weenkahrschakâ konstrukzija atsihta wisur par labako.

Reparaturas isdara ahtri un lehti pascha darbnizâ.

Berga Basara Krahj-Aisdewu Sabeedriba

Rigâ, Berga basarâ, ee-eja no Elisabetes eelas.

Telefons № 1122.

Bilanze

29. septembrî 1901. g.

Aktiwâ:	Rbl. Kp.	Pasiwâ:	Rbl. Kp.
Skaidra nauda kasê .	18777 99	Beedru dalas nauda .	70648 76
Aisdewumi pret personigu usticibu . .	9864 31	Rezerwes kapitals . .	8541 12
Aisdewumi pret galwineekeem	125712 —	Noguldijumi ar usfazischanu	520261 70
Aisdewumi pret prozentpapireem . . .	9475 —	Noguldijumi uz tekoscha rehkina	26194 69
Aisdewumi pret nekust. mantu	453740 —	Aisdewumu rentes . .	39976 92
Noguldijumu rentes .	2340 15	Schiro à dépôt Widsemes Sawstarp. Kreditbeedribâ . .	23509 67
Kontora konts . . .	2860 81	Sewischks pabalstu krahjums	4783 20
Inwentaru konts . .	1668 57	Diwidendi beedreem .	147 30
Rezerwas kapit. wehrtspapiri Walstsbankâ	4150 25	Schiro à dépôt rentes	— —
Tekoschs rehk. Widsemes Sawst. Kreditbeedribâ	65000 —		
Daschadi rehkini . .	474 58		
	694,063 36		694,063 36

Droschibas kapitals ar 645 beedru garantiju 715,028 r. 72 k.

NB. 1) **Darba laiks ir no pulksten 10 lihdz 2 deenâ.**

2) **Sabeedriba maksâ par noguldijumeem uz nenoteikta laika 5½%, uz tekoscha rehkina 3% un aprehkina par aisdewumeem pret prozentpapireem 6%, pret nekustamu mantu (obligazijâm) 7% un pret galweneekeem 8% gadâ.**

3) **Noguldijumi ir no krona nodokleem swabadi, tapat ari aisnehmeju paradu raksti.**

4) **Sabeedribâ war eestahtees abeja dsimuma personas, arteli un sabeedribas.**

Walde.

Wislabakâs

ahdas dsenamâs sikšnas

un

Ia maschinu ellu

wislehtaki peedahwâ

J. S. Parûgina manteneeki.

Ihpaschneeks: **A. Artemjews.**

96. Jelgawâ, kolonadôs 96.

Behrnu garderobu weikals

Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 36,

peedahwâ ij sawa bagatigâ krahjuma

rudens un seemas garderobu

preeksch **behrneem** un ari leelâ iswehlê **bluhses** un **swahrkus** preeksch **dahmâm.**

Tabaka, zigari, papirosi par Peterb. tab. fab. zen. „Lasernie".

Slawenee „Krasnitsky" zigari ir sauemti.

Tabaku tirgotaju eewehribai!

Weenigâ weeta, kur dabu eezeenitos papirosus

„Laime" 10 gab. 3 kap.

„Rosa" 10 gab. 3 kap.

un tapat eezeenitas tabakas

„Selta swaigsne" no Aschkinasi.

„Turku swaigsne" no Goflina.

„Preeksch zeenitajeem" no Saritzky.

⅛ ℔ 20 kap., ¼ ℔ 40 kap. un dahrgaki pee

A. Jaunsem — Rigâ,

tschaulischu fabrika Suworowa eelâ Nr. 21 pascha namâ, telefons № 548.

!! **Jauns** !! Patenteta papirosu pildamâ maschina

Juwel

isgatawo 15 minutês 100 papirosus.

Tabaka, zigari u. papirosi leelâ iswehlê pastahwigi no 20 eewehrojamam fabrikam uz weetas.

Labakee tschaulini ir „Mercur", „Gloria".

Pahrdod wairumâ un masumâ.

„Rigâ"

10 gabalu par 6 kap.

A. S. Maikapar.

Tschuguna

kapu krustus,

melni lakotus un apseltitus, no 4 rubli sahkot, pahrdod

Oskara Saddes

dselsleetawa un maschinu fabrika № 27 Jelgawâ, Lilienfelda eelâ № 27.

Labi eerihkota bekereja

teek isihreta uz **wairak gadeem;** turpat ari pahrdodamas wisas pee bekerejas wajadsigas leetas par lehtu zenu. Atraikne **Janzow,** Scheimê pr. **Bausku.**

Gruntsgabali

no 300 un 600 □ asim leeli, kopâ 1600 asis, gar Walles eelu pee Masajeem wahrteem, blakam Heystera koku plazim, **lehti pahrdodami.** Peeprasams katoku eelâ № 7, Landsberga grahmatu weikalâ.

Leepajâ.

Apstellejumus

uz

Latweeschu Awisêm

peenem **J. Stanislawa pahrdotawa,** Wezâ Juhrmalas eelâ № 6.

Zeen. „Latweeschu Awischu"

abonenti,

kuri wehlâs, lai winu adreses tiktu pahrgrositas, teek laipni luhgti, **jaunu** adresi usdodot, **eesuhtit 10 kap. pastmarkâs,** kâ ari peeminet **abonentu numuru,** uz kuru awise lihdz schim suhtita.

Ekspedizija.

Дозволено цензурою. Рига, 4-го октября 1901 г.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

(Tê klaht 1 peelikums.)